

ประสบการณ์การได้รับการใส่สายระบายทรวงอกของผู้บาดเจ็บทรวงอก

ทิพรดา ประสิทธิ์แพทย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ทิพรดา ประสิทธิ์แพทย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา คุณทรงเกียรติ) อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ดร.สุภาภรณ์ คิ้วแพง) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สายพิน เกษมกิจวัฒนา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา คุณทรงเกียรติ)

..... กรรมการ
(ดร.สุภาภรณ์ คิ้วแพง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารี กังใจ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่...๘...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา คุณทรงเกียรติ และ ดร.สุภาภรณ์ ค้วงแพง ที่ได้เสียสละเวลา กำลังกาย กำลังใจ ตลอดจนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย ทำให้ได้รับแนวทางการศึกษาค้นคว้า หา ความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สายพิน เลี่ยมกิจวัฒนา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วารี กังใจ ผู้แทนจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการสอบปากเปล่า วิทยานิพนธ์ ที่เสียสละเวลา และให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขงานวิทยานิพนธ์ ตลอดจนผู้เขียน - แปล - เรียบเรียง ตำราเอกสารต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยใช้ประกอบความไวเชิงทฤษฎีในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หัวหน้าพยาบาลและพยาบาลผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มงานศัลยกรรม โรงพยาบาลระยองทุกท่าน ที่ให้โอกาสผู้วิจัยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

ขอกราบขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลที่เสียสละเวลา และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย ขอกุศลที่ท่านได้กระทำ บันดาลให้ท่านและครอบครัวมีความสุขกายและใจที่ดี และมีความสุขในชีวิต

สุดท้าย กราบขอบพระคุณ บิดา - มารดา ผู้ให้ชีวิต เป็นกำลังใจและความสำคัญในการเรียนรู้ของบุตรเสมอมา ขอขอบคุณ พี่ เพื่อน และน้อง นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ที่มีส่วนช่วยเหลือผู้วิจัย คุณประโยชน์ที่เกิดจากงานวิจัยครั้งนี้ขอบแต่ ครอบครัว คณาจารย์ และผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน

ทิพรดา ประสิทธิ์แพทย์

47910890: สาขา: การพยาบาลผู้ใหญ่; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คำสำคัญ: การบาดเจ็บทรวงอก/ การได้รับการใส่สายระบายทรวงอก

ทิพรดา ประสิทธิแพทย์: ประสบการณ์การได้รับการใส่สายระบายทรวงอกของ
ผู้บาดเจ็บทรวงอก (THE EXPERIENCES OF CHEST DRAINAGE OF PERSONS WITH
CHEST TRAUMA). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: วัลภา คุณทรงเกียรติ, Ph.D., สุภาภรณ์
ด้วงแพง, D.N.S. 74 หน้า. ปี พ.ศ. 2550

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อบรรยายประสบการณ์การได้รับการใส่สายระบาย
ทรวงอกของผู้บาดเจ็บทรวงอก โดยประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลใช้
การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลจากผู้บาดเจ็บทรวงอกที่ได้รับการใส่สายระบาย
ทรวงอกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 12 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา
(Content Analysis) ตามแนวทางของโคไลซ์

ผลการวิจัยพบว่า การให้ความหมายสะท้อนให้เห็นถึงสายระบายทรวงอกเป็น
สิ่งแปลกปลอมที่น่ากลัวแต่ในขณะเดียวกันก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้รอดตาย ถึงแม้ว่าการใส่สายระบาย
ทรวงอกจะช่วยให้รอดชีวิตได้แต่ก็มีผลกระทบที่เกิดจากการใส่สายระบายทรวงอกตามมา ได้แก่
ความเจ็บปวด ความรำคาญ และความกังวลใจ

การจัดการกับผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ การจัดการตามสาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเจ็บปวด
การยอมรับสภาพที่เกิดขึ้น ใช้ทั้งกรณีความเจ็บปวดและความรำคาญ เพราะเป็นการรักษาทาง
การแพทย์ซึ่งต้องมีความเจ็บปวดและความรำคาญเกิดขึ้น ส่วนการเบี่ยงเบนความสนใจ คือ ต้องการ
ให้จิตละบริเวณที่รับรู้ความเจ็บปวด และ/ หรือรำคาญไปจดจ่อสิ่งที่กำหนดใหม่ขึ้นแทน

การรับรู้การพยาบาลที่รับรู้ว่าเป็นการพยาบาลที่ดี คือ มีการดูแลเอาใจใส่ดี สนองตอบ
ความต้องการของผู้ป่วยด้วยความรวดเร็ว และมีการให้คำแนะนำ ในการปฏิบัติและดูแลตนเองเพื่อ
ส่งเสริม พื้นฟูสภาพปอด และป้องกันภาวะแทรกซ้อนทั้งขณะใส่และภายหลังถอดสายระบาย
ทรวงอก ส่วนความต้องการด้านการรักษาพยาบาล คือ มีความต้องการให้แพทย์และพยาบาล
สอบถามความต้องการของผู้ป่วย และ ความต้องการได้รับข้อมูลด้านการรักษาพยาบาล เพื่อจะได้
เตรียมความพร้อมในการดูแลตนเองได้ดีขึ้น

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมิน การวางแผนและให้
กิจกรรมการพยาบาลที่ครอบคลุมแบบองค์รวม (Holistic Care) และสอดคล้องกับปัญหาความ
ต้องการของผู้ป่วยได้

47910890: MAJOR: ADULT NURSING; M.N.S. (ADULT NURSING)

KEYWORDS: CHEST TRAUMA/ CHEST DRAINAGE

THIPRADA PRASITTHIPHAT: THE EXPERIENCES OF CHEST DRAINAGE OF PERSONS WITH CHEST TRAUMA. ADVISORY COMMITTEE: WANLAPA KUNSONGKEIT, Ph.D., SUPAPORN DUANGPAENG, D.N.S. 74 P. 2007.

The purpose of this qualitative research was to examine the experiences of chest drainage of persons with chest trauma. In-depth interviews were used to collect data. Twelve patients with chest trauma and chest drainage need were recruited by purposive sampling. Content analysis of Colaizzi guideline was used to analyze data.

The results revealed that the participants described the chest drainage as a serious foreign body and rescue device. The impacts of chest drainage were three dimensions - pain, boredom and anxiety.

The participants firstly managed the impacts by managing the cause. Secondly, they used acceptance technique making them think that it was usual for the medical therapeutic to end up with pain and annoyance. Thirdly, they applied distracting technique to get away from the pain or annoyance and paid more attention to the new symbol to let out of pain and anxious perception.

Regarding the perception of received nursing care, this research revealed that good nursing care was good taking care to patients, giving quick response to what patients needed, giving information for caring themselves properly, and preventing complication which might happen while inserting or taking off the chest drainage. With reference to the needs of patients, they needed inquiries from their health care providers. In addition, they needed to get information of the treatment so that they could have good preparation to care themselves.

The results of this study can be applied to assess, plan, and implement holistic care that is appropriate to the problems and patients' needs.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การบาดเจ็บทรวงอก	7
ความหมายการบาดเจ็บทรวงอก	7
ชนิดของการบาดเจ็บทรวงอก	7
พยาธิสรีรวิทยาของการบาดเจ็บทรวงอก	8
การรักษาผู้ป่วยบาดเจ็บทรวงอก	9
ปัญหา/ภาวะแทรกซ้อนภายหลังการใส่สายระบายทรวงอก	10
ผลกระทบจากการได้รับการใส่สายระบายทรวงอกของผู้บาดเจ็บทรวงอก	12
การพยาบาลผู้ที่ได้รับการใส่สายระบายทรวงอกของผู้บาดเจ็บทรวงอก	14
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	18
ผู้ให้ข้อมูลและสถานที่ศึกษา	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	19
การเก็บรวบรวมข้อมูล	20
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	21
กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความน่าเชื่อถือของงานวิจัย	24
4 ผลการวิจัย	26
ส่วนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล	26
ส่วนที่ 2 ประสบการณ์การได้รับการใส่สายระบายทรวงอก	28
สรุป	43
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
สรุปผลการวิจัย	44
อภิปรายผล	46
ข้อเสนอแนะ	50
ข้อจำกัดในการทำวิจัย	51
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	51
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	58
ภาคผนวก ก แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป	59
ภาคผนวก ข แนวคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึก	61
ภาคผนวก ค แบบบันทึกถอดความจากเทปบันทึกเสียงและการให้รหัสเบื้องต้น	
แบบบันทึกเชิงปฏิบัติการ แบบบันทึกการจัดหมวดหมู่ข้อมูล	
แบบบันทึกการสะท้อนคิดของผู้วิจัย	63
ภาคผนวก ง ใบพิทักษ์สิทธิ์สำหรับผู้ให้ข้อมูลยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ใบรายงาน	
ผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา	69
ประวัติย่อของผู้วิจัย	73